omgevingsdienst HAAGLANDEN

Begroting 2027

Meerjarenraming 2027 – 2030

Versie DB 26 maart 2026

Inhoudsopgave

1 Inleiding 4
2 Programmaplan 5
2.1 Ingebrachte taken omgevingsdienst 5
2.2 Themagerichte opgaves/specifieke aspecten 5
2.2.1 Koersplan 2024 5
2.2.2 Versterking VTH-stelsel 6
2.2.3 Samenwerking omgevingsdiensten in Zuid-Holland 6
2.2.4 Bodemplatform Haaglanden 6
2.2.5 Actualisatie milieuvergunningen 7
2.2.6 Water en Groen 7
2.2.7 Duurzaamheidsprogramma en energiebesparing 7
2.2.8 Specifieke uitkering Toezicht en Handhaving energiebesparingsplicht (SPUK THE) 8
2.2.9 Ondermijning en bestrijding milieucriminaliteit 8
2.2.10 Risico gestuurd toezicht 8
3 Begroting 10
3.1 Toelichting op de begroting 2027 10
3.1.1 Vergelijking begroting 2027 met 2026 11
3.1.2 Bijdragen deelnemers 11
3.1.3 Tariefberekening 2027 11
3.1.4 Verwerking bezuinigingen 12
3.1.5 Structurele en incidentele financiering PZH 13
4 Paragrafen 14
4.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing 14
4.2 Bedrijfsvoering 15
4.2.1 Personeel en organisatie 15
4.2.2 Inclusie 15
4.2.3 Duurzaamheid 15
4.2.4 Inkoop en aanbesteding 16
4.2.5 Informatisering en automatisering 16
4.2.6 Informatiebeveiliging en bescherming persoonsgegevens 16
4.3 Openbaarheid 17
4.4 Onderhoud kapitaalgoederen 17
5 Besluit Algemeen Bestuur 19
6 Kaders taakuitvoering 20
6.1 Algemene kaders 20
6.2 Kaders primaire taakuitvoering 20
7 Bijlagen 22
7.1 Kostenverdeelstaat 22
7.1.1 Personeel 22
7.1.2 Kapitaallasten (afschrijvingen) 22
7.1.3 Materiële lasten 22
7.1.4 Baten 23
7.1.5 Mutatie reserves 23
7.2 Geprognosticeerde balans per ultimo van het jaar 24
7.3 BBV-informatie 25
7.3.1 Overzicht geraamde baten en lasten per taakveld 25
7.3.2 Beleidsindicatoren bestuur en ondersteuning 25
7.3.3 Financiële kengetallen 25
7.4 Informatie voor verbonden partijen 26
7.5 Werkvolume in uren 27
7.6 Rapportage AVG provinciale en gemeentelijke omgevingstaken 28

omgevingsdienst
HAAGLANDEN

1 Inleiding

Voor u ligt de Begroting 2027 van Omgevingsdienst Haaglanden (ODH). Deze begroting komt tot stand in een tijd waarin onze regio voor grote maatschappelijke opgaven staat en onze deelnemers te maken hebben met forse financiële uitdagingen. Juist in die context is het belangrijk dat wij als ODH koersvast blijven, onze taken met kwaliteit blijven uitvoeren en tegelijkertijd realistisch zijn over wat binnen de beschikbare middelen mogelijk is.

De bezuinigingstaakstelling waartoe onze deelnemers hebben besloten heeft effect op onze begroting. We hebben het volledige pakket aan werkzaamheden opnieuw tegen het licht gehouden. Op basis daarvan hebben we keuzes gemaakt die bijdragen aan financiële beheersbaarheid, zonder de noodzakelijke kwaliteit van onze uitvoering aan te tasten. Een deel van de werkprogramma's is in 2026 structureel, in goed overleg, met circa 3% verminderd. Terwijl tegelijkertijd het werkaanbod groeit en gemeenten vaker een beroep doen op onze expertise. Die combinatie vraagt dat wij in 2027 scherper dan ooit aan de wind varen. Dat betekent een strakke beheersing van onze uitgaven en een grotere inzet op doelmatigheid. Het gemiddelde uurtarief is lager dan bij de begroting van 2026. Daarmee hebben we invulling gegeven aan de bezuinigingstaakstelling.

Bij al deze financiële afwegingen mag één ding niet uit het oog worden verloren: ons werk dient een maatschappelijk belang. Wij bewaken, beschermen en versterken de kwaliteit van de leefomgeving in de regio Haaglanden. De ODH is hoeder van een gezonde, veilige en duurzame leefomgeving — een rol die in het Koersplan 2024–2028 is bevestigd en die we iedere dag invullen met ruim 300 professionals die vergunningen verlenen, toezicht houden, handhaven en adviseren. Onze inzet maakt het mogelijk dat gemeenten en provincie hun ambities waarmaken: van woningbouw tot energietransitie, van natuurversterking tot modernisering van bedrijventerreinen. Dat is een groot goed. Wanneer vergunningen verouderd zijn of handhaving te lang uitblijft, kan dat leiden tot eventuele kritiek op onze dienst en daarmee op de overheid als geheel. Een schoner milieu zorgt voor een beter leefklimaat, en goed toezicht creëert een eerlijk speelveld in de regio.
Het Koersplan benoemt vijf ontwikkelthema's die bepalend zijn voor onze toekomst: versterking van kennis en expertise, doorontwikkeling van onze adviesfunctie, verbetering van onze informatievoorziening en datahuishouding, intensievere samenwerking, en investeringen in onze eigen organisatie. Ondanks dat niet iedere deelnemer de noodzakelijke extra financiering heeft kunnen realiseren, zetten we op al deze thema's stappen vooruit.

Een belangrijke vernieuwing is de introductie van het Regionaal Uitvoeringsprogramma (RUP) Haaglanden 2026–2029, waarin wij samen met onze opdrachtgevers hebben gekozen voor vier regionale prioriteiten waarop onze inzet de komende jaren het meeste maatschappelijke effect sorteert: waterkwaliteit, luchtkwaliteit, geluid en omgevingsveiligheid. Deze prioritering zorgt ervoor dat onze inzet nog beter aansluit op de strategische doelen van gemeenten en provincie. In de uitvoering verschuift het accent van louter productiegericht werken naar het realiseren van zichtbare resultaten voor de leefomgeving. Niet alleen wat we doen staat centraal, maar vooral wat we daarmee bereiken.
Een steeds betere benutting van onze data maakt dat wij ons werk nog scherper en effectiever kunnen uitvoeren en biedt ons ook kansen om de advisering te intensiveren. Onze ambitie op dit vlak is groter dan de middelen die nu beschikbaar zijn. De financiële ruimte binnen deze begroting is beperkt, maar onze ambitie blijft hoog. We realiseren ons dat niet alles in het Koersplan in 2027 volledig kan zijn uitgevoerd. Toch blijven we vasthouden aan onze koers en doen we alles wat binnen de beschikbare middelen mogelijk is. Daarmee blijven we werken aan een ODH die robuust, gezaghebbend en toekomstbestendig is — een organisatie die gemeenten en provincie ondersteunt met hoogwaardige expertise, betrouwbare uitvoering en strategisch advies.

Deze Begroting 2027 biedt een realistisch en financieel gedisciplineerd kader waarmee we onze wettelijke taken uitvoeren én bijdragen aan de maatschappelijke opgaven van de regio Haaglanden. We hebben vertrouwen in onze koers en de gezamenlijke kracht van onze teams en deelnemers om deze opgaven de komende jaren te realiseren. Samen blijven we bouwen aan een schone, veilige en duurzame regio. Wij kijken uit naar de voortzetting van de samenwerking met onze deelnemers om deze opgaven gezamenlijk te realiseren.

Mr. Christiaan van der Kamp
Secretaris

Michiel R. Ferwerda Msc.
Voorzitter

2 Programmaplan

Het programmaplan beschrijft ons takenpakket en daarna de themagerichte opgaves/specifieke aspecten. In het hoofdstuk Begroting gaan we in op de financiën. ODH kent een programmabegroting die bestaat uit 2 programma's: Toetsing & Vergunningverlening en Toezicht & Handhaving. In dit hoofdstuk wordt op hoofdlijnen toegelicht welke elementen bepalend zijn voor de begroting zoals deze in de opvolgende hoofdstukken is uitgewerkt.

2.1 Ingebrachte taken omgevingsdienst

Wij verzorgen vergunningverlening, toezicht en handhaving van milieutaken (VTH) in opdracht van de provincie en de negen Haaglandengemeenten. Onze visie daarbij is dat wij streven om de expert te zijn op het brede milieuveld zodat we onze deelnemers kunnen ondersteunen bij het realiseren van hun doelstellingen. Van oudsher hebben we dat onderverdeeld in drie pakketten. Het gaat om de volgende takenpakketten:

1. Basistakenpakket: de taken zoals vastgelegd in artikel 7.1 van het besluit tot wijziging van het Besluit Omgevingsrecht (verbetering vergunningverlening, toezicht en handhaving);
2. Basistakenpakket Plus: de taken uit het basistakenpakket (pakket 1) aangevuld met overige wettelijke milieutaken van gemeenten en provincie. Hierbij kan onder andere worden gedacht aan de provinciale wettelijke taken op het gebied van Grondwatergebruik (bodemenergiesystemen) en Grondwaterbescherming (ZHOV) of de Wet natuurbescherming of gemeentelijke taken op het aspect Wet geluidhinder. Ook het toezicht op energielabel C-verplichting voor gemeenten die deze taak overgedragen hebben aan de ODH valt hieronder.
3. Pakket Milieu en RO: het basistakenpakket Plus (pakket 2) aangevuld met de milieu-inbreng in ruimtelijke plannen en milieu gerelateerde programmataken. Voorbeelden hiervan zijn de advisering en toetsing op milieuaspecten (waaronder licht, lucht, geur, geluid en omgevingsveiligheid) in ruimtelijke plannen of voor bouwobjecten. In dit pakket vallen ook activiteiten in het kader van bijvoorbeeld de APV (evenementen of andersoortige werkzaamheden).

De pakketten zijn zodanig samengesteld dat elke deelnemer vanuit een eigen perspectief een keuze kan samenstellen. Inbreng van het Basistakenpakket is wettelijk verplicht. Alle opdrachtgevers hebben het Bassitakenpakket Plus bij de ODH ondergebracht, waarbij de omvang van het Pluspakket per opdrachtgever kan verschillen. Enkele gemeenten laten ook elementen uit pakket 3 door de ODH uitvoeren.

De achterliggende jaren is er een toename te zien van het aantal taken uit pakket 2 en 3 dat bij de ODH wordt ondergebracht. Verwacht wordt dat deze trend zich doorzet. Daarbij is van belang dat wij steeds vaker zullen worden gevraagd om advies te geven over bijvoorbeeld een Omgevingsvisie of Omgevingsplan. Een vroegtijdige inbreng van milieuaspecten in de planvorming komt de kwaliteit van de leefomgeving ten goede en reduceert de kans op vermijdbare knelpunten (overlast of risico's) zodra een plan is gerealiseerd.

2.2 Themagerichte opgaves/specifieke aspecten

De kern van de begroting wordt gevormd door het ingebrachte takenpakket. De omvang en aard van deze taken leiden tot een outputraming, waarbij de te leveren producten maal hun productprijs leidt tot een geraamd kostenniveau. Deze kern van de begroting wordt aangevuld met specifieke aspecten die zich in een begrotingsjaar (kunnen) voordoen. Navolgend worden enkele van die aspecten kort toegelicht.

2.2.1 Koersplan 2024

ODH wil hét kenniscentrum zijn op het gebied van een veilige, duurzame en gezonde fysieke leefomgeving. Wij vervullen onze rol niet alleen als uitvoerder van wettelijke taken, maar ook als strategisch adviseur, sparringpartner en vraagbaak voor onze opdrachtgevers, organisaties, bedrijven en inwoners.

Onze ambitie is om door te groeien van een overwegend uitvoeringsgerichte organisatie naar een kennisorganisatie die actief bijdraagt aan maatschappelijke opgaven zoals de energietransitie, stikstofreductie, klimaatadaptatie en de circulaire economie. Daarbij werken wij zowel van binnen naar

buiten als van buiten naar binnen: we denken mee met initiatiefnemers en opdrachtgevers en zoeken samen naar duurzame oplossingen binnen de kaders van wet- en regelgeving. Deze ambitie is vastgelegd in het Koersplan 2024–2028. Het Koersplan structureert de ontwikkeling van ODH voor de komende jaren aan de hand van de volgende vijf kernthema's:

1. Kennis en kunde (expertise)
2. Omgevingswet en strategisch meedenken en adviseren
3. Regionale en landelijke samenwerking
4. Informatievoorziening en datahuishouding vanuit de primaire processen
5. Randvoorwaarden van de eigen organisatie

Op al deze thema's wordt voortgang geboekt. Echter, kunnen vanwege een algehele bezuinigingstaakstelling van 6,2% vanaf de begroting 2026 niet alle ambities voor alle gemeenten volledig worden gerealiseerd. Ook aanvullende financiering voor het Koersplan is onder deze omstandigheden nog niet tot stand gekomen.

2.2.2 Versterking VTH-stelsel

Landelijk worden meerdere initiatieven ontwikkeld om te komen tot een versterking van de VTH-taakuitvoering. Onderdeel daarvan is het toewerken naar omgevingsdiensten die door het uitvoeren van een breed en specialistisch takenpakket voldoende robuust zijn en binnen afgesproken kaders relatief autonoom hun werk kunnen uitvoeren. Dit draagt bij aan een betere borging van de kwaliteit van onze leefomgeving.

In het IBP is afgesproken dat alle omgevingsdiensten voldoende robuust moeten zijn. Daarvoor zijn criteria opgenomen waar een omgevingsdienst aan moet voldoen. ODH ligt op koers om als robuust te worden aangemerkt. In een reactie op de meest recent ingediende rapportage geeft het ministerie aan te verwachten dat ODH per 1 april 2026 voldoet aan de robuustheidscriteria.
Ook het laatste onderdeel, een verplichte norm van 3% van de personeelsbegroting als opleidingsbudget, is inmiddels opgenomen in de begroting.

2.2.3 Samenwerking omgevingsdiensten in Zuid-Holland

De vijf Zuid-Hollandse omgevingsdiensten werken steeds intensiever samen om hun kwaliteit, wendbaarheid en continuïteit van de uitvoering te versterken. De gezamenlijke koers, gebaseerd op het perspectief van 'één virtuele omgevingsdienst', richt zich op uniformering waar dat meerwaarde biedt en flexibiliteit waar lokale omstandigheden daarom vragen.
In 2027 zetten de diensten verdere stappen in gezamenlijke bedrijfsvoering, onder andere op het gebied van Informatiebeveiliging & Privacy, de doorontwikkeling van het Datalab, inkoop, interne controle en de gezamenlijke benadering van de arbeidsmarkt (De Betere Wereldbaan), waarmee de naamsbekendheid en aantrekkingskracht van omgevingsdiensten als werkgever worden vergroot.
Daarnaast wordt structureel samengewerkt aan digitalisering van de VTH-keten, waaronder de verdere implementatie van de Altijd Actuele Digitale Vergunning (AADV) en toepassingen van datagedreven toezicht. Om schaarse expertise duurzaam te borgen, stimuleren de diensten gezamenlijke inzet van specialisten en het delen van kennis via gezamenlijke databases en afstemming van werkwijzen.
Deze samenwerkingsinitiatieven leiden tot minder dubbel werk, meer schaalvoordelen, een stevigere kennisbasis en een eenduidiger dienstverlening aan gemeenten en provincie. Daarmee dragen zij direct bij aan de robuustheid en toekomstbestendigheid van de ODH-organisatie.

2.2.4 Bodemplatform Haaglanden

Binnen Haaglanden is een bodemoverleg ingesteld waaraan behalve ODH ook de gemeenten en de provincie deelnemen. Afhankelijk van de agenda schuiven het Hoogheemraadschap (Delfland en Rijnland), GGD Haaglanden en RWS aan. Het doel van het bodemplatform is kennisuitwisseling en kennisdelen op bodemgebied in Haaglanden in de ruimste zin van het woord. Behalve over aandachtspunten rond de beleidsontwikkeling en uitvoering van bodemtaken gaat het ook over grondwater, ontgrondingen en bodemenergie.

2.2.5 Actualisatie milieuvergunningen

Voor een goede borging van de omgevingskwaliteit en de naleving van regelgeving is het van belang dat milieuvergunningen actueel zijn als het gaat om gezondheid, natuurwaarden en duurzaamheid en dat zij zijn gebaseerd op actuele wet- en regelgeving en normstelling. Te denken valt aan het voortschrijdend inzicht in potentieel gevaarlijke stoffen als ZZS of opgaves in het klimaat of duurzaamheid. Mede vanwege de maatschappelijke onrust over bedrijven als Tata en Chemours zal de aandacht naar verwachting toenemen voor een breder scala aan mogelijke bedrijfsrisico's. Dit kan ertoe leiden dat in Nederland, maar wellicht ook op regionale schaal, nagedacht gaat worden om "scherper te vergunnen", dat wil zeggen enigszins strenger dan louter de vastgestelde normering. Om de impact vanuit bedrijvigheid op de leefomgeving niet groter te laten zijn dan nodig is, dienen milieuvergunningen periodiek te worden geactualiseerd aan de hand van best beschikbare technieken.

2.2.6 Water en Groen

In het groene werkveld zorgen jurisprudentie en (het uitblijven van) maatregelen voor schuivende panelen. We zetten meer in op Flora en Fauna om de uitvoering op peil te houden en tijdig in te kunnen spelen op nieuwe ontwikkelingen. Tegelijkertijd benutten we deze inzet om nieuwe werkwijzen te introduceren waarmee vergunningverlening efficiënter kan worden ingericht. Beide vergunningstrajecten hebben grote effecten op de economische opgaven binnen onze provincie en de productie van woningbouw.
In de aankomende periode zal tevens een groeiende aandacht optreden voor de bescherming van ons grondwater. De vraag om de kwaliteit van onze leefomgeving te borgen in het spanningsveld van een intensivering van economische activiteiten (wonen, werken, bewegen) zal zich in toenemende mate voordoen en vraagt om meer integrale oplossingen. Dit zijn uitdagingen waarin ODH haar kennis, kunde en ervaring goed kan inzetten ten behoeve van het bredere belang.

2.2.7 Duurzaamheidsprogramma en energiebesparing

Duurzaamheid neemt een steeds prominentere plaats in op internationale, landelijke, provinciale en lokale agenda's. Het Duurzaamheidsprogramma 2023–2026 bundelt projecten, activiteiten en producten die gericht zijn op het ondersteunen van gemeenten en de provincie bij het realiseren van hun duurzaamheidsambities. Het programma richt zich op drie hoofdthema's: energie, natuur & biodiversiteit en circulaire economie. In 2026 wordt het programma geactualiseerd om aan te sluiten bij nieuwe ontwikkelingen en beleidsprioriteiten.

Naast het Programma Duurzaamheid is in deze begroting een aantal wettelijke taken op het gebied van duurzaamheid standaard opgenomen in de begroting:

a. Toezicht op de informatieplicht, onderzoeksplicht en energiebesparingsplicht. De energiebesparingsplicht geldt momenteel voor bedrijven en instellingen met een energieverbruik van meer dan 50.000 kWh elektriciteit en/of 25.000 m^3 aardgas per jaar. De minister is voornemens om deze ondergrens per 2027 te verhogen naar 100.000 kWh elektriciteitsverbruik. In 2026 wordt daarom gewerkt aan een landelijke richtlijn voor het toezicht op de verbruiksgroep tussen 50.000 en 100.000 kWh, aangezien deze groep tot de inwerkingtreding van de nieuwe drempel nog wél onder de verplichting valt.
b. Controle duurzaamheid: in 2027 zullen de geplande controles duurzaamheid bestaan uit het inventariseren van energieverbruik, te treffen verplichte maatregelen (besparingspotentieel) en advisering over overige duurzaamheidsmaatregelen. Tevens vindt er monitoring van de voortgang op het gebied van duurzaamheid (energie en vervoersmanagement) bij de bezochte bedrijven plaats.
c. Bedrijven en instellingen met een hoog energieverbruik dienen zich te melden bij het e-loket van de RvO in het kader van informatieplicht. In uiterlijk 1 december 2023 moesten alle inrichtingen die onder informatieplicht vallen wederom een melding informatieplicht indienen (2e ronde). De informatie die wordt aangeleverd is medebepalend voor het plannen en uitvoeren voor duurzaamheidstoezicht, hierbij wordt ook het niet voldoen aan informatieplicht als aanleiding voor een controle duurzaamheid gebruikt. In 2024 is een start gemaakt aan het beoordelen van onderzoeken energiebesparingsplicht voor de zeer grote energiegebruikers. Dit zijn bedrijven/instellingen waar meer dan 10 miljoen kWh elektra en/of meer dan 170.000 m^3 aardgas wordt verbruikt. In Haaglanden zijn circa 300 bedrijven en instellingen die onder de onderzoeksplicht vallen. Dit aantal ligt lager dan in voorgaande jaren, omdat glastuinbouwbedrijven vanaf 2027 niet langer onder deze verplichting vallen.

d. Sinds 1 juli 2024 moeten organisaties met meer dan 100 werknemers jaarlijks rapporteren over zakelijke en woonwerkmobiliteit (WPM). De uitvoering en handhaving hiervan is als basistaak belegd bij gemeenten en wordt uitgevoerd door de ODH. In september 2025 is een motie aangenomen om de ondergrens te verhogen naar tenminste 250 werknemers; gemeenten zijn gevraagd bedrijven onder deze grens voorlopig niet actief te handhaven. De benodigde capaciteit en middelen voor 2027 worden bepaald op basis van de resultaten van 2025 en nalevingsanalyse van 2026. De uitvoering en handhaving hiervan is als basistaak belegd bij gemeenten en wordt uitgevoerd door ODH. In september 2025 is een motie aangenomen om de ondergrens te verhogen naar ten minste 250 werknemers; gemeenten zijn gevraagd bedrijven onder deze grens voorlopig niet actief te handhaven. De benodigde capaciteit en middelen voor 2027 worden bepaald op basis van de resultaten van 2025 en 2026.

2.2.8 Specifieke uitkering Toezicht en Handhaving energiebesparingsplicht (SPUK THE)

Van 2022 t/m 2026 ontving ODH voor het intensiveren van de toezicht en handhaving van energiebesparingsplicht middelen via een zogenaamde SPUK THE regeling. Met deze middelen zijn additionele medewerkers aangesteld ten behoeve van toezicht op de energiebesparingsplicht als ook opleidingen gefinancierd die hieraan bijdroegen. De SPUK THE regeling loopt af in 2026 waarmee deze financiering zou komen te vervallen. Vanuit het ministerie van KGG is voor 2027 wederom eenmalig een financiering via SPUK in voorbereiding. Of deze additionele middelen ook na 2027 nog beschikbaar zijn voor ODH is op dit moment onzeker. Wel is er een landelijke doelstelling geformuleerd waarmee wordt gesteld dat alle energiebesparingsplichtige locaties tenminste éénmaal per vier jaar gecontroleerd moeten worden. Zonder de additionele middelen zou aan deze doelstelling voldaan moeten worden vanuit de begroting van ODH.

2.2.9 Ondermijning en bestrijding milieucriminaliteit

Een van de speerpunten van het Interbestuurlijke Programma ter versterking van de VTH-taakuitvoering (IBP) is betere informatie-uitwisseling en de aanpak van milieucriminaliteit. Voorbeelden van milieucriminaliteit zijn: mestfraude, de aantasting onze waterkwaliteit door o.a. illegale lozingen en mestdepositie, afvalbranden, verontreiniging van lucht/water/bodem en aantasting van de gezondheid door de (chemische) industrie. Het zijn overtredingen van milieuregelgeving en misdrijven die zorgen voor structurele aantasting van onze gezondheid en leefomgeving, waarbij jaarlijks miljarden euro's aan schade ontstaat. Milieucriminaliteit is een belangrijk en urgent probleem dat door samenwerking van alle partijen in de keten aangepakt moet worden. ODH is onderdeel van die keten. De inzet van ODH vindt plaats in regionaal verband in de vorm van gericht ketentoezicht. Daarnaast zijn wij officieel partner van het HEIT en nemen tevens deel aan integrale handhavingsacties die zijn gericht op het terugdringen van ondermijnende activiteiten.

2.2.10 Risico gestuurd toezicht

Middels een probleemanalyse wordt een risico gerichte inzet van de beschikbare capaciteit gerealiseerd, waarbij het de bedoeling is dat dezelfde soort bedrijven in de hele regio onderworpen worden aan hetzelfde toezichtregime. Eens in de vier jaar wordt de probleemanalyse tegen het licht gehouden.
In 2025 is een nieuwe probleemanalyse en prioriteitenstelling gemaakt waarbij aangehaakt is op landelijke ontwikkelingen vanuit het IBP en de doelstellingen vanuit het Koersplan. Daarbij is ook een nieuw risicomodel voor het selecteren van planmatig toezicht bij bedrijven ontwikkelt, die conform de landelijke "best practice" is vormgegeven. De hoogte van de risicoscore van een bedrijf is afhankelijk van de volgende factoren: milieurelevantie, naleefgedrag en datum laatste controle. Op basis van de score die uit het risicomodel volgt bij welke bedrijven toezicht wordt uitgeoefend.

Overlastmeldingen, waarbij ODH het bevoegd gezag vertegenwoordigt, worden altijd in behandeling genomen. Dit betekent dat iedere overlastmelding wordt opgevolgd door een contactmoment met de overlastmelder waarbij onder meer de frequentie, de ernst, het moment en de duur van de overlast wordt geïnventariseerd en waarbij stappen worden afgesproken voor het verdere onderzoek van de situatie door de toezichthouder. Dit betekent niet dat in alle gevallen toezicht plaatsvindt.

Naast het controleren van bedrijven en toezicht naar aanleiding van klachten voert ODH ook toezicht uit op activiteiten zoals bodem- en asbestsaneringen, grondverzet, puinbrekers en Warmte Koude Opslagsystemen (WKO). Dit is vaak vraagvolgend. Bij de prioritering van toezicht op deze activiteiten wordt uitgegaan van het effect op de leefomgeving, geldelijk gewin bij niet naleven en de kans op niet naleven. Natte koeltorens vormen een

aparte categorie in verband met het risico voor de leefomgeving en de volksgezondheid. Deze controleert ODH daarom jaarlijks.

Nieuw is het Regionaal Uitvoeringsprogramma (RUP) 2026-2029 dat in 2025 door het AB is vastgesteld. De komende jaren (2026-2029) krijgen de volgende opgaven in de fysieke leefomgeving prioriteit:
• Waterkwaliteit
• Luchtkwaliteit
• Geluid
• Een veilige leefomgeving

In het RUP zijn deze regionale thema's uitgewerkt tot concrete projecten waarmee ODH de komende jaren gaat bijdragen aan de beleidsopgaven van gemeenten en provincie. In de uitwerking is ook aangegeven met welke mogelijke KPI's (kritieke prestatie-indicatoren) de doelen en activiteiten gemonitord en verantwoord kunnen worden.
De doelstelling is om de capaciteit gericht in te zetten om in de gehele regio het meeste rendement te behalen en de grootste impact voor de leefomgeving te realiseren. Jaarlijks wordt het regionaal uitvoeringsprogramma, in overleg met de opdrachtgevers, geactualiseerd. Deze jaarlijkse actualisatie biedt tevens ruimte om inhoudelijk bij te stellen. Het RUP Haaglanden betekent concreet een verschuiving in de werkzaamheden van ODH, een deel van de uren en activiteiten (5%) uit de huidige individuele jaarwerkplannen wordt ondergebracht binnen het RUP Haaglanden.

3 Begroting

3.1 Toelichting op de begroting 2027

De begroting is in 2027 in evenwicht. Voor de jaren daarna wordt gezocht naar structurele invulling van de bezuinigingsopgave. De lasten stijgen ten opzichte van de vastgestelde begroting 2026 met 2,9%.

De totale lasten stijgen in 2027 van € 31.573.000 naar € 32.490.000. Dit betreft een toename van € 917.000 (+2,9%) ten opzichte van 2026. De stijging wordt nagenoeg volledig verklaard door autonome loon- en prijsontwikkelingen. De personele lasten nemen toe met € 807.000. Deze stijging hangt samen met de toegepaste loonindex (€ 679.000) als gevolg van cao-ontwikkelingen en inflatiecorrectie. De materiële lasten stijgen met € 108.000 als gevolg van prijsindexatie op contracten en overige exploitatie uitgaven. Er is geen sprake van substantiële beleidsmatige uitbreiding van taken. De lastenstijging is daarmee grotendeels autonoom van aard en noodzakelijk om de bestaande dienstverlening op het huidige niveau te continueren.

Zoals gebruikelijk zijn ook de voor 2026 gehanteerde indexpercentages aangepast op basis van de meest recente gegevens uit de Macro Economische Verkenningen (MEV). Voor 2027 is een loonindex toegepast van 2,9% (loonvoet sector overheid) en een prijsindex van 2,3% (consumentenprijsindexcijfer). De cao Gemeenten/SGO 2025-2027 is vastgesteld en de daarin opgenomen loonontwikkelingen zijn verwerkt in de begroting 2027.

In de van de gemeenten ontvangen Kaderbrief begroting 2027 wordt voor 2027 uitgegaan van een indexering van 3,8%. Met ingang van de begroting 2023 wordt voor de indexering aangesloten bij de loonvoet sector overheid voor de personele budgetten en het consumentenprijsindexcijfer voor de materiële budgetten. De loonvoet sector overheid sluit aan bij de ontwikkeling van de personeelskosten, terwijl het consumentenprijsindexcijfer een goede benadering vormt van de prijsontwikkeling van de materiële uitgaven van de organisatie. Voortzetting van deze systematiek, in plaats van het in de kaderbrief opgenomen percentage van 3,8%, leidt voor 2027 tot een lagere indexering.

Een van de robuustheidscriteria in het kader van de versterking van het IBP-VTH-stelsel betreft het hanteren van een opleidingsbudget van 3% van de loonsom. In de begroting 2026 werd uitgegaan van 2,3% van de loonsom, conform het besluit van het dagelijks bestuur van 28 maart 2024 om dit onderwerp in 2025 nader te bespreken. Inmiddels is besloten het opleidingsbudget structureel te verhogen naar 3% van de loonsom. Deze verhoging is verwerkt in de begroting 2027 en draagt bij aan het borgen van vakbekwaamheid, kwaliteit en duurzame inzetbaarheid van medewerkers. Hiermee wordt volledig voldaan aan het betreffende robuustheidscriterium binnen het IBP-VTH-stelsel. Aan de overige robuustheidscriteria wordt eveneens voldaan.

Tabel 1 Programmabegroting

*Bedragen * € 1.000*

Totaal baten en lasten per programma	Realisatie 2025	Vastgestelde begroting 2026	Gewijzigde begroting 2026	Begroting 2027	Meerjarenbegroting 2028	2029	2030
1 Toetsing en Vergunningverlening	13.662	11.503	11.528	11.544	11.544	11.544	11.544
2 Toezicht en Handhaving	8.437	9.935	10.099	9.345	9.345	9.345	9.345
Totaal programma's	**22.099**	**21.438**	**21.626**	**20.888**	**20.888**	**20.888**	**20.888**
3 Bedrijfsvoering (overhead)	13.795	10.979	11.071	11.689	11.689	11.689	11.689
Totaal lasten	**35.894**	**32.417**	**32.698**	**32.577**	**32.577**	**32.577**	**32.577**
4 Algemene dekkingsmiddelen	-35.585	-32.327	-32.608	-32.490	-32.490	-32.490	-32.490
Totaal baten	**-35.585**	**-32.327**	**-32.608**	**-32.490**	**-32.490**	**-32.490**	**-32.490**
Saldo van baten en lasten	**309**	**90**	**90**	**87**	**87**	**87**	**87**
5 Storting reserves	216	110	110	113	113	113	113
5 Onttrekking reserves	-60	-200	-200	-200	-	-	-
Reservemutaties	**156**	**-90**	**-90**	**-87**	**113**	**113**	**113**
Gerealiseerd/Geraamd resultaat	**465**	**-**	**-**	**0**	**200**	**200**	**200**

3.1.1 Vergelijking begroting 2027 met 2026

De totale lastenstijging in 2027 ten opzichte van vastgestelde begroting 2026 bedraagt 2,9%.

Tabel 2 Totale lastenstijging in 2027 t.o.v. 2026

*Bedragen * € 1.000*

Omschrijving	Structurele deel begroting 2026	Wijzigingen VJN 2025	Basis ontwerp begroting 2027	Loon-index	Materiële index	Ontwerp begroting na indexatie 2027	Stijging in €	in %
Personele lasten	26.973	45	27.018	679	83	27.780		
Materiële lasten	4.689		4.689		108	4.797		
Additionele projecten			-			-		
Mutatie reserves	-90		-90		3	-87		
Totale lasten	**31.573**	**45**	**31.618**	**679**	**193**	**32.490**	**917**	**2,90%**

3.1.2 Bijdragen deelnemers

De deelnemersbijdrage stijgt met 2,9% ten opzichte van de vastgestelde begroting 2026. Deze stijging ligt in lijn met de ontwikkeling van de totale lasten, die met 2,9% toenemen. De stijging van zowel de lasten als de deelnemersbijdragen wordt voornamelijk veroorzaakt door loon- en prijsindexatie. Er is geen sprake van substantiële beleidsmatige uitbreiding van taken. Hiermee bewegen de deelnemersbijdragen evenredig mee met de kostenontwikkeling van de organisatie.

Tabel 3 Overzicht deelnemersbijdragen

*Bedragen * € 1.000*

Deelnemers	Bijdrage begroting 2026	Bodemtaken	E-PRTR	Basis Ontwerp begroting 2027	Indexering loonsom 2027 2,9%	Indexering mat. lasten 2027 2,3%	Bijdrage begroting 2027
Delft	1.717			1.717	37	11	1.765
Den Haag	7.936			7.936	172	49	8.157
Leidschendam-Voorburg	1.149			1.149	25	7	1.181
Midden-Delfland	711			711	15	4	731
Pijnacker-Nootdorp	958			958	21	6	985
Rijswijk	926			926	20	6	952
Wassenaar	639			639	14	4	657
Westland*	4.571			4.571	99	28	4.698
Zoetermeer	1.383			1.383	30	9	1.421
Provincie Zuid-Holland	11.235	38	7	11.279	245	70	11.594
Totaal	**31.223**	**38**	**7**	**31.268**	**679**	**193**	**32.140**

3.1.3 Tariefberekening 2027

Tabel 4 Tariefberekening 2027

Tariefgroepen	Directe kosten	Overhead	Totaal	Afgerond
1	€ 55,56	€ 44,46	€ 100,03	€ 100,00
2	€ 62,80	€ 44,46	€ 107,26	€ 107,00
3	€ 70,24	€ 44,46	€ 114,71	€ 115,00
4	€ 77,51	€ 44,46	€ 121,98	€ 122,00
5	€ 88,52	€ 44,46	€ 132,98	€ 133,00
6	€ 100,55	€ 44,46	€ 145,01	€ 145,00

3.1.4 Verwerking bezuinigingen

In de meerjarenbegroting 2026–2029 zijn vastgestelde bezuinigingsmaatregelen ter grootte van 5,27% structureel verwerkt. Deze maatregelen vormen het uitgangspunt voor de meerjarenbegroting 2027–2030. Ook in deze begroting is derhalve rekening gehouden met deze bezuinigingen. Het betreft zowel generieke bezuinigingsmaatregelen als een verlaging van de werkplanvolumes.

De generieke bezuinigingsmaatregelen betreffen:

- de indexeringsmethodiek;
- de halvering van de storting in de reserve Eigen risicodragerschap WW/ZW/WGA;
- het lean maken van een aantal processen binnen T&V;
- het inzetten van een deel van het jaarrekeningresultaat 2024 ter invulling van de bezuinigingstaakstelling in 2026 en 2027.

Daarnaast heeft het Algemeen Bestuur bij de behandeling van de meerjarenbegroting 2026–2029 in de vergadering van 3 juli 2025 besloten een verlaging van de werkplanvolumes met 3% te verwerken. Hiermee wordt deelnemers de mogelijkheid geboden om, indien noodzakelijk, een aanvullende bezuiniging te realiseren. Deelnemers die het onverantwoord achten om minder werkzaamheden af te nemen en hiervoor financiële ruimte hebben, kunnen ervoor kiezen om het werkvolume gelijk te houden of minder dan 3% te reduceren.

In het Algemeen Bestuur is afgesproken dat de financiële gevolgen van deze maatwerkafspraken worden verantwoord en zo nodig bijgesteld via de voorjaars- of najaarsnota. Omdat het om individuele afspraken gaat, vindt de concrete invulling van de volumekorting plaats in overleg met de deelnemers bij het opstellen van de werkplannen voor 2026. Eventuele afwijkingen ten opzichte van de voorgestelde 3% volumeverlaging worden conform afspraak bij de voorjaarsnota 2026 meerjarig verwerkt. In de voorliggende meerjarenbegroting zijn deze individuele afwijkingen derhalve nog niet verwerkt.

De totale omvang van de bezuinigingen voldoet niet volledig aan de door de gemeenten gewenste taakstelling van 6,2%, maar bedraagt 5,27%. Een verdere vermindering zou de grenzen overschrijden van de noodzakelijke taakuitoefening die door ODH moet worden uitgevoerd. Conform de landelijke afspraken tussen VNG, IPO en het Rijk is het noodzakelijk dat ODH een robuuste omgevingsdienst blijft, die in staat is haar wettelijke taken kwalitatief en conform de geldende wet- en regelgeving uit te voeren.

3.1.5 Structurele en incidentele financiering PZH

Bij het opstellen van de begroting 2027-2030 is nadrukkelijk stilgestaan bij de aard van de middelen die vanuit de Provincie Zuid-Holland (PZH) beschikbaar worden gesteld. Conform het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) mogen structurele lasten uitsluitend worden gedekt door aantoonbaar structurele middelen. Dit vraagt om een zorgvuldige beoordeling van de mate waarin incidenteel toegekende middelen feitelijk een structureel karakter hebben.

Binnen de PZH-middelen zijn drie posten geïdentificeerd die formeel een incidentele herkomst kennen, maar die in de praktijk jaarlijks terugkeren of naar verwachting voor meerdere jaren beschikbaar blijven. Het betreft het Werkplan Spoed en Nazorg, de financiële bijdrage voor BRIKS-advisering en de middelen voor grondwaterkwaliteit. Deze posten hangen samen met structurele wettelijke taken en beleidsontwikkelingen en vertonen daarmee een meer structureel dan incidenteel karakter. Vanuit BBV-optiek kunnen deze middelen, mits voldoende onderbouwd, in aanmerking komen voor structurele verwerking in de begroting.

Voor de overige onderdelen van het variabele PZH-deel geldt dat deze op dit moment niet structureel zijn opgenomen, omdat zij expliciet afhankelijk zijn gesteld van jaarlijkse besluitvorming of aanvullende financiering. Tegelijkertijd is het van belang om ook voor deze middelen nader te bezien in hoeverre sprake is van een meerjarig terugkerend karakter of van structurele taken die momenteel incidenteel worden gefinancierd. Bij het ontbreken van deze nadere duiding sluit de begroting onvoldoende aan bij de feitelijke uitvoering en wordt geen realistisch beeld van de lasten en baten gepresenteerd.

Gesprekken met de Provincie Zuid Holland over dit onderwerp zijn al opgestart. In 2025 is afgesproken dat de jaren 2026 en 2027 als overgangsjaren worden gezien, bijvoorbeeld voor de Groen taken. Middelen worden incidenteel gefinancierd. Naar aanleiding van projecten die nu zijn opgestart (bijvoorbeeld GroenLicht), kunnen werkzaamheden worden gestandaardiseerd. Tegelijk is er sprake van een jaarlijkse stijging van het aantal vergunningsaanvragen en wenst PZH als opdrachtgever dat ODH meer responsief haar taak uitvoert; dat betekent meer vooroverleggen, aanwezigheid bij versnellingstafels en schouwen van locaties. Dat heeft invloed op de hoeveelheid uren die worden ingezet.

Het doel is om te komen tot een begroting die zowel BBV-conform is als een reëel en stabiel beeld geeft van de structurele taken en bijbehorende financiering. ODH wil de gesprekken over de structurele financiering dit jaar voeren. De uitkomsten van deze gesprekken kunnen, zodra hierover besluitvorming heeft plaatsgevonden, worden verwerkt via de reguliere planning- en controlmomenten (P&C-cyclus).

4 Paragrafen

4.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Op 24 november 2021 heeft het Algemeen Bestuur de Integrale Nota Weerstandsvermogen en risicobeheer, reserves en voorzieningen 2021 vastgesteld, waarin de beleidsuitgangspunten voor het identificeren, beheersen en kwantificeren van de risico's zijn opgenomen. Het is de bedoeling deze uitgangspunten in 2027 te actualiseren en het resultaat ervan ter besluitvorming voor te leggen.

In de nota wordt ingegaan op de capaciteit van het weerstandsvermogen, het risicomanagement en de risico-inventarisatie. De risico's zijn samengevat in de risico-inventarisatie en worden via de risicoklasse financieel gekwantificeerd. Elk jaar worden deze risico's geactualiseerd.

Tabel 5 Risicoprofiel

Nr.	Invloed (%)	Risicogebeurtenis	Benodigde weerstands-capaciteit (afgerond)
1	27,38%	Opvolgen aanbevelingen IBP: interbestuurlijk programma versterking VTH-stelsel (opleidingsbudget/innovatie)	€ 340.000
2	27,31%	Het ontstaan van (tijdelijk) niet door te belasten kosten	€ 340.000
3	13,76%	Hacking of gijzeling systemen ODH (of direct gerelateerde organisatie)	€ 170.000
4	13,50%	ICT-informatiehuishouding niet op orde (niet over de juiste data kunnen beschikken in de processen)	€ 170.000
5	5,46%	Afbreuk imago ODH na optreden bij calamiteit of bestuurlijk gevoelige zaak	70.000
6	4,57%	Incidenten tijdens uitvoering (ongeval, asbest, ...) waarvoor verzekering onvoldoende dekking biedt	€ 57.000
7	4,53%	Doorwerking uitvoeringsaspecten omgevingswet	€ 56.000
8	2,72%	Arbeidsmarktontwikkelingen en het niet kunnen vervullen van vacatures met de juiste kennis en competenties en duurdere inhuur is niet meer rendabel beschikbaar (er moet geld bij).	€ 34.000
9	0,68%	Datalek / schending privacywetgeving en opleggen boete	€ 10.000
10	0,09%	Aansprakelijkstelling voor de gevolgen van ketenaansprakelijkheid bij inhuur van ZZP'ers (DBA)	€ 10.000
	100%		**€ 1.257.000**

Voor het identificeren en beheersen van de risico's wordt binnen ODH gebruik gemaakt van de softwaretool NARIS, gebaseerd op het model Integraal risicomanagement van het Nederlands Adviesbureau voor Risicomanagement. De uitgevoerde risico-inventarisatie inclusief kwantificering vormt de basis voor het bepalen van het gewenste weerstandsvermogen. Door NARIS wordt op basis van de geïnventariseerde risico's een risicosimulatie uitgevoerd.

Uitgaande van het door NARIS geadviseerde zekerheidspercentage van 90% (de zekerheid dat we 90% van de berekende scenario's kunnen opvangen) wordt het gewenste weerstandvermogen op basis van de risicosimulatie bepaald op afgerond € 1.257.000. De weerstandsratio bedraagt derhalve € 1.363.000 / € 1.257.000 = 1,08 en wordt op basis van het door het Nederlands Adviesbureau voor Risicomanagement gehanteerde risicoprofiel als 'voldoende' beoordeeld.

4.2 Bedrijfsvoering

De afdeling Bedrijfsvoering ondersteunt de uitvoering en schept de randvoorwaarden voor een goed functionerende organisatie. Daarnaast zijn we adviseur binnen ons vakgebied en bewaken we de naleving van relevante wet- en regelgeving. Deze paragaaf geeft inzicht in de stand van zaken en de plannen op de belangrijkste aandachtsgebieden van bedrijfsvoering.

4.2.1 Personeel en organisatie

Ook in 2026 worden de inspanningen onverminderd gericht op het werven van de beste kandidaten voor onze vacatures. Daarbij zal ODH jongeren aannemen en deze zelf opleiden. De samenwerking met de andere omgevingsdiensten van Zuid-Holland in het kader van 'De Betere Wereldbaan' wordt gecontinueerd en waar mogelijk versterkt. Gezamenlijk zijn we beter in staat de banen bij omgevingsdiensten goed over het voetlicht te krijgen. Dit moet ook bijdragen aan het beleid dat is gericht op het terugbrengen van inhuur naar de gestelde norm. Het terugdringen en voorkomen van (langdurig) ziekteverzuim blijft ook in 2026 een speerpunt. Mede aan de hand van het thema werkgeluk zal hier specifiek aandacht aan worden besteed.
Daarnaast richten wij ons op het behoud van onze medewerkers en het aanbieden van loopbaanpaden. Met dat doel ontwikkelen we een kenniscentrum en zullen we een actief intern loopbaanbeleid voeren.

4.2.2 Inclusie

De arbeidsmarktbenadering van ODH biedt ruimte voor mensen van alle leeftijden, sekse en etnische of religieuze achtergrond. ODH heeft een contract gesloten met Emma@work voor de benadering van jongeren met een handicap. Regelmatig worden er mensen aangenomen uit de leeftijdscategorie 55-65.
Het personeelsbestand van ODH weerspiegelt de diversiteit van de samenleving maar omdat registratie van etnische achtergrond niet is toegestaan kunnen daarvoor geen cijfers worden aangeleverd.
Het huidige personeelsbestand bestaat uit 52 % mannen en 48% vrouwen. Per 1 januari 2026 is de gemiddelde leeftijd 46 jaar en de leeftijdsopbouw als volgt:

<25	4	1%
25-34	71	26%
35-44	616	22%
45-54	67	24%
55-65	69	25%
>65	6	2%

4.2.3 Duurzaamheid

Als ODH dragen we bij aan het bewaken en beschermen van het milieu voor huidige en toekomstige generaties. Als hoeders van de leefomgeving werken we dagelijks aan het verbeteren van de kwaliteit van lucht, water en bodem. Om een gezonde, duurzame leefomgeving te bevorderen heeft ODH een duurzaamheidsprogramma, adviseren wij over duurzaamheid en werken we samen met de andere Zuid-Hollandse omgevingsdiensten. ODH past binnen de eigen organisatie dezelfde principes toe die we naar buiten uitdragen.
Onder interne duurzaamheid verstaan we: een bedrijfsvoering met een minimale ecologische voetafdruk die onze maatschappelijke verantwoordelijkheid representeert. Wij integreren duurzaamheid in onze processen en bedrijfsmiddelen en verbeteren die continu met focus op lange termijn impact en het maximaal terugbrengen van onze CO2 uitstoot.

ODH heeft geen eigen pand of bedrijfsterrein en is voor alle bedrijfsmiddelen afhankelijk van externe leveranciers. Onze verhuurder, leveranciers en medewerkers zijn de belangrijkste, beïnvloedbare, middelen om onze doelen te bereiken. We zetten daarom in op

- duurzame huisvesting;
- het voeren van een duurzaam inkoopbeleid;
- het bevorderen van een duurzaamheidscultuur bij onze medewerkers
- het minimaliseren van de CO2 uitstoot van ons woon-werkverkeer, dienstreizen en een duurzaam wagenpark (elektrisch of hybride).

4.2.4 Inkoop en aanbesteding

De beleidskaders en werkwijze ten aanzien van inkoop en aanbesteding zijn vastgelegd in het door het Algemeen Bestuur op 29 november 2018 vastgestelde Inkoop- en aanbestedingsbeleid ODH. ODH streeft naar duurzaam inkopen. Daaronder wordt verstaan 'het meenemen van sociale en milieuaspecten in het inkoopproces'. In 2024 is het inkoop- en contractmanagement geprofessionaliseerd. Alle contracten zijn ingevoerd in een systeem, zodat dit voor alle betrokkenen inzichtelijk is en gemonitord wordt op einddatum zodat deze op tijd geprolongeerd of opgezegd kunnen worden. Er zijn 2 inkoop- en contractmanagers die de contracteigenaren en operationeel inkopers kunnen ondersteunen met de contractvorming en opstellen van SLA's (Service Level Agreements) en DAP's (dossierafspraken en procedures).
De aanbestedingskalender 2024 t/m 2026 wordt aangevuld met de bevindingen vanuit de spendanalyse over de afgelopen 4 jaar. In 2026 worden in ieder geval de Arbodienstverlening en de Inkoopdienstverlening opnieuw aanbesteed.

4.2.5 Informatisering en automatisering

ODH beschikt over een moderne informatievoorziening die de uitvoering van milieutaken en de besturing van de organisatie ondersteunt. De organisatie zet in op betrouwbare en kwalitatieve data als basis voor efficiënte werkprocessen en beter inzicht in de leefomgeving. De ICT-omgeving wordt doorontwikkeld met aandacht voor continuïteit, schaalbaarheid en wendbaarheid. Zowel het beheer als de ontwikkeling van informatiesystemen wordt steeds meer geborgd binnen de eigen organisatie, waardoor de afhankelijkheid van externe partijen afneemt.
Een belangrijk onderdeel van de informatievoorziening is het geo-georiënteerd werken. Informatie "op de kaart" wordt breed gebruikt binnen ODH en ondersteunt medewerkers bij toezicht, handhaving, vergunningverlening en beleidsvorming. De focus ligt op het verder verbeteren van datakwaliteit en het uitbreiden van toepassingen binnen de primaire processen. Daarnaast werkt ODH samen met de andere omgevingsdiensten in Zuid-Holland aan gezamenlijke digitale instrumenten die bijdragen aan een efficiëntere uitvoering van toezicht en handhaving.

4.2.6 Informatiebeveiliging en bescherming persoonsgegevens

ODH voert een actief beleid op het gebied van informatiebeveiliging en bescherming van persoonsgegevens. De organisatie werkt aantoonbaar aan naleving van wet- en regelgeving zoals de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO), de Wet politiegegevens en de AVG. Het managementsysteem voor informatiebeveiliging (ISMS) vormt hierbij de basis. Binnen dit systeem zijn beveiligingseisen, processen en controles vastgelegd. Risico's worden periodiek beoordeeld en maatregelen worden gevolgd via een continue verbetercyclus (PDCA). Het doel is om structureel 'in control' te zijn en te blijven.
In 2025 is de samenwerking tussen de vijf omgevingsdiensten in Zuid-Holland op het gebied van informatiebeveiliging en privacy gestart met de inrichting van een gezamenlijk IB&P-team. Dit team werkt aan een uniforme aanpak en verdere professionalisering van privacy- en informatiebeveiligingsbeleid binnen de omgevingsdiensten. Binnen dit gezamenlijke team werken de Functionarissen Gegevensbescherming (FG's), Chief Information Security Officers (CISO's), Information Security Officers (ISO's) en Privacy Officers samen aan de borging en doorontwikkeling van informatiebeveiliging en privacy.
In 2026 wordt deze samenwerking verder uitgebouwd en structureel ingebed binnen de betrokken organisaties. ODH blijft daarnaast investeren in informatieveiligheidsbewustzijn onder medewerkers door middel van campagnes, trainingen en aandacht voor veilig gedrag in de dagelijkse praktijk.

4.3 Openbaarheid

Per 1 mei 2022 is de Wet open overheid (Woo) in werking getreden. In de wet is voorgeschreven dat bestuursorganen in de jaarlijkse begroting aandacht besteden aan de beleidsvoornemens inzake de uitvoering van deze wet en in de jaarlijkse verantwoording verslag doen van de uitvoering ervan, mede in relatie tot de beleidsvoornemens. Begin 2022 is ODH gestart met de implementatie, waarbij de veranderingen en de gevolgen van de Woo in beeld worden gebracht.

Aandacht wordt besteed aan het goed kunnen zoeken en vinden van documenten in een Enterprise Search Oplossing (Mylex), het anonimiseren van documenten (Indica) en de automatische publicatie van documenten (DROP). De informatie-uitwisseling tussen systemen is afgelopen jaar geoptimaliseerd. De gegevensoverdracht tussen het zaaksysteem OpenWave en het archiefsysteem Alfresco is vrijwel volledig op elkaar afgestemd. Het anonimiseerproces is onlangs volledig herzien en heeft zo een duidelijke plaats gekregen binnen het documentenlandschap.

Met deze inspanningen werkt ODH gestaag aan een transparanter documentbeheer en een betere naleving van de Woo. Onze focus ligt op verdere automatisering, efficiëntieverbetering en het minimaliseren van handmatige handelingen, zodat actieve openbaarmaking structureel onderdeel wordt van onze werkwijze.

4.4 Onderhoud kapitaalgoederen

In deze paragraaf dient inzicht te worden gegeven in de realisatie van het beleid ten aanzien van het onderhoud van kapitaalgoederen en de daaruit voortvloeiende financiële consequenties ten opzichte van de begroting. Het gaat hierbij ook om het verlangde onderhoudsniveau, de (lange termijn) onderhoudsplanning voor alle belangrijke activa en het voorzieningenbeleid ter zake.

De kapitaalgoederen van ODH betreffen de inventaris (waaronder b.v. gereedschappen) en ICT. De aanschaf van kapitaalgoederen vindt gefaseerd plaats en er wordt afgeschreven per afzonderlijke component. De afschrijving start in het jaar na aanschaf. In onderstaand tabel is een overzicht van de materiële vaste activa opgenomen; het verloop van de afschrijvingslasten en de investeringen zijn weergegeven.

De in onderstaand tabel opgenomen investeringen en afschrijvingen hebben uitsluitend betrekking op de vervanging van de in het verleden uitgevoerde investeringen in ICT, huisvesting en inventaris.

Tabel 6 Overzicht vaste activa

Omschrijving activa	Vervangingsinvesteringen ICT	Huisvesting & inventaris / inrichting	Totaal
Boekwaarde 31-12-2025	**196.666**	**284.313**	**480.979**
Investeringen 2026	48.240	62.065	110.305
Afschrijving 2026	118.785	91.608	210.393
Boekwaarde 31-12-2026	**126.121**	**254.770**	**380.891**
Investeringen 2027	48.240	62.065	110.305
Afschrijving 2027	113.671	101.481	215.152
Boekwaarde 31-12-2027	**60.690**	**215.354**	**276.044**
Investeringen 2028	48.240	62.065	110.305
Afschrijving 2028	95.895	92.344	188.239
Boekwaarde 31-12-2028	**13.035**	**185.075**	**198.110**
Investeringen 2029	48.240	62.065	110.305
Afschrijving 2029	13.035	96.516	109.551
Boekwaarde 31-12-2029	**48.240**	**150.624**	**198.864**
Investeringen 2030	48.240	62.065	110.305
Afschrijving 2030	2.607	94.200	96.807
Boekwaarde 31-12-2030	**93.873**	**118.489**	**212.362**

Tabel 7 Overzicht verloop afschrijvingslasten

Omschrijving activa	2027	2028	2029	2030
Afschrijving vervangingsinvesteringen ICT	113.671	95.895	13.035	2.607
Afschrijving huisvesting & inventaris / inrichting	101.481	92.344	96.516	94.200
Totaal afschrijvingslasten	**215.152**	**188.239**	**109.551**	**96.807**

5 Besluit Algemeen Bestuur

Het Algemeen Bestuur van de Omgevingsdienst Haaglanden;

Gelezen het voorstel van de Dagelijks Bestuur van 26 maart 2026;

Gelet op artikel 24 van de Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Haaglanden;

BESLUIT:

1. De begroting 2027 vast te stellen;
2. De meerjarenbegroting van de jaren 2027 – 2030 voor kennisgeving aan te nemen.

Aldus besloten in de openbare vergadering van het Algemeen Bestuur op 9 juli 2026.

De secretaris,	De voorzitter,
Mr. C. van der Kamp	M.R. Ferwerda Msc.

6 Kaders taakuitvoering

6.1 Algemene kaders

In het Bedrijfsplan ODH 2012 is afgesproken dat het aandeel overhead (ondersteuning en management) maximaal 21,2% van de totale formatie mag bedragen. In het Koersplan 2018-2021 zijn met de deelnemers afspraken vastgelegd over de te leveren urenprestaties en een nacalculatiesysteem, waarbij binnen een bandbreedte 90% - 110% (cumulatief) geen verrekening zal plaatsvinden. Uitgangspunt is dat de productieve medewerkers voor gemiddeld 1.390 uur per FTE productief zijn. De flexibele schil bedraagt voor de afdeling T&V niet meer dan 10% van het aantal geraamde uren (exclusief additionele opdrachten) en voor de afdeling T&H en BV niet meer dan 5%. ODH streeft naar een verzuimpercentage van maximaal 4,5%.

6.2 Kaders primaire taakuitvoering

Op de VTH-taakuitvoering door de ODH zijn de kwaliteitseisen van de Omgevingswet van toepassing. Jaarlijks wordt een check uitgevoerd of de taakuitvoering hieraan voldoet en of zich op dat aspect aandachtspunten voordoen. Daarnaast wordt met behulp van een klanttevredenheidsonderzoeken (KTO) doorlopend de dienstverlening gemonitord.

Op de taakuitvoering is de Producten- en Diensten Catalogus Omgevingsdiensten Zuid-Holland (PDC) van toepassing zoals deze is opgesteld door de omgevingsdiensten in Zuid-Holland. Naast het rapporteren van (financiële) gegevens in de reguliere P&C cyclus, is het ook belangrijk om opdrachtgevers tijdig en tussentijds te informeren de voortgang, resultaten en bijzonderheden van de primaire taakuitvoering. Hiertoe is een cyclus afgesproken die voorziet in een ambtelijke rapportage per deelnemer na 4, 8 en 12 maanden. Met betrekking tot deze ambtelijke rapportages is per programma een aantal dashboardparameters afgesproken.

Tabel 8 Dashboard monitoring programma T&V

Taak/product	PDC-code	Dashboard Parameter	
Advies/toets (milieu, bodem, geluid en meer)	A01	aantal	% buiten termijn
Advies OG (bestuur/divers)	A01	uren	
Implementatie regelgeving/beleid en Ondersteuning Bestuur/Beleid	A02	uren	
Advies MER	A04	aantal	% buiten termijn
Coördinatie uitvoeringstaken bodemsanering	D03	uren	
Zonebeheer geluid	D04	uren	
Beheer monitoringstool (luchtkwaliteit)	D08	uren	
Verstrekken informatiedossiers en ondersteunen Frontoffice	D11	aantal	
Bijhouden informatiesysteem	D11	uren	
Participeren in netwerken, overleggen, externe samenwerking	D14	uren	
Inbreng in crisisorganisatie	D16	uren	
Omgevingsvergunning Milieu inrichting	R01	aantal	% buiten termijn
Omgevingsvergunning beperkte milieutoets	R02	aantal	% buiten termijn
Behandeling melding Wm	R03	aantal	% buiten termijn
Maatwerkvoorschrift	R04	aantal	% buiten termijn
Besluit afdwingen milieuonderzoek (geluid, bodem, lucht etc.)	R06	aantal	
Actualisatietoets vergunningen	R07	aantal	
Behandeling kennisgeving Wm	R08	aantal	% buiten termijn
Behandeling melding indirecte lozing	R09/R18	aantal	% buiten termijn
Vuurwerkontbrandingstoestemming	R10	aantal	% buiten termijn
Behandeling vuurmelding	R11	aantal	% buiten termijn
Ontheffing Route Gevaarlijke Stoffen	R12	aantal	% buiten termijn
Beschikking bodemsanering	R13	aantal	% buiten termijn
Melding BUS	R14	aantal	% buiten termijn
Melding Besluit bodemkwaliteit	R15	aantal	% buiten termijn
Vergunningen ontgronding	R16	aantal	% buiten termijn
Vergunning grondwateronttrekking en -opslag	R19	aantal	% buiten termijn
Ontheffing / Medling PMV	R20	aantal	% buiten termijn

Taak/product	PDC-code	Dashboard Parameter	
Ontheffing Flora en faunawet	R21	aantal	% buiten termijn
Vergunningen Nbw	R22	aantal	% buiten termijn
VVGB Nbw	R23	aantal	% buiten termijn
Bestuurlijk oordeel / Toets Nbw	R24	aantal	
Beschikkingen Wgh (ontheffing hogere waarden)	R25	aantal	% buiten termijn
Behandeling bezwaar met/zonder voorlopige voorziening	J01	aantal	gegrond/niet-gegrond/niet-ontvankelijk
Behandeling beroep met/zonder voorlopige voorziening	J02	aantal	gegrond/niet-gegrond/niet-ontvankelijk
Behandelng hoger berope met/zonder voorlopige voorziening	J02	aantal	gegrond/niet-gegrond/niet-ontvankelijk
Behandeling Woo-verzoek	D15	aantal	

Tabel 9 Dashboard monitoring programma T&H

Taak/Product	PDC code	Dashboard parameters	
Beleidsadvies milieu	A01.2	uren	
Advies milieu-aspecten beleid bevoegd gezag	A01.3	uren	
Advies milieu-aspecten calamiteit	A01.4	uren	
Advies milieu-aspecten taakuitoefening bevoegd gezag	A01.5	uren	
Helpdesk	D09.1	uren	
Meldkamer	D10.1	uren	
Informatie-ontsluiting en datakwaliteit	D11.1	uren	
Communicatie	D12.1	aantal/uren	
Relatiebeheer	D14.1	uren	
Deelname crisisorganisatie	D16.1	uren	
Meting en monitoring milieukwaliteit	D19.1	uren	
Handhavingsbesluit	H01.1	aantal (per categorie)	
Bestuursdwang	H02.1	aantal	
Last onder dwangsom (invorderen/intrekken)	H02.2	aantal (per categorie)	
Intrekking vergunning	H02.3	aantal	
Bestuurlijke strafbeschikking milieu	H03.1	uren	
Strafrechtelijke handhaving inzet BOA	H04.1	uren	
Besluit op handhavingsverzoek	H05.1	aantal	toegekend, doorgezonden, afgewezen, ingetrokken
Behandeling bezwaar met voorlopige voorziening	J01.1	aantal	gegrond, ongegrond, ingetrokken
Behandeling bezwaar zonder voorlopige voorziening	J01.2	aantal	gegrond, ongegrond, ingetrokken
Behandeling beroep met voorlopige voorziening	J02.1	aantal	gegrond, ongegrond, ingetrokken
Behandeling beroep zonder voorlopige voorziening	J02.2	aantal	gegrond, ongegrond, ingetrokken
Behandeling hoger beroep met voorlopige voorziening	J02.3	aantal	gegrond, ongegrond, ingetrokken
Behandeling hoger beroep zonder voorlopige voorziening	J02.4	aantal	gegrond, ongegrond, ingetrokken
Behandeling Woo-verzoek	OR41.1	aantal	toegekend, doorgezonden, afgewezen, ingetrokken
Administratieve controle (preventief)	T01.1	aantal (per categorie)	naleefgedrag (per catagorie)
Aspectcontrole (preventief)	T01.2	aantal (per categorie)	naleefgedrag (per catagorie)
Deelcontrole (preventief)	T01.3	aantal (per categorie)	naleefgedrag (per catagorie)
Integrale controle (preventief)	T01.6	aantal (per categorie)	naleefgedrag (per catagorie)
Opleveringscontrole (preventief)	T01.6	aantal (per categorie)	naleefgedrag (per catagorie)
Administratieve controle (repressief)	T02.1	aantal (per categorie)	
Hercontrole (repressief)	T02.3	aantal (per categorie)	
Sanctiecontrole (repressief)	T02.4	aantal (per categorie)	
Inventarisatie bedrijven	T03.1	aantal (per categorie)	naleefgedrag (per catagorie)
Gebiedscontrole specifieke wetgeving	T03.3	aantal (per categorie)	naleefgedrag (per catagorie)
Controle mobiele puinbreker	T04.1	aantal	naleefgedrag
Controle vuurwerkevenement	T04.2	aantal	naleefgedrag
Beoordeling rapportage verplichting	T05.1	aantal (per categorie)	naleefgedrag (per catagorie)
Beoordeling E-PRTR-rapportage	T05.2	aantal	naleefgedrag
Klachtbehandeling milieu	T06.1	geluid, geur, licht, opslag, verontreiniging, overig	
Behandeling voorvalmelding	T07.1	aantal	
Controle bodem Ow	T09.1/T09.2	aantal (per categorie)	naleefgedrag (per catagorie)
Controle toepassing en opslaan grond- en bouwstoffen	T09.4	aantal	naleefgedrag
Controle ontgrondingen	T09.5	aantal	naleefgedrag
Controle lozen Ow	T09.6	aantal	naleefgedrag
Gebiedscontrole bodembescherming	T10.1	aantal	naleefgedrag
Controle geluidhinder	T12.1	aantal (per categorie)	naleefgedrag (per catagorie)
Beoordeling reguleringssituatie	T15.1	aantal (per categorie)	

7 Bijlagen

7.1 Kostenverdeelstaat

Tabel 10 Kostenverdeelstaat 2027

*Bedragen * € 1.000*

Omschrijving kosten/baten	Bedrijfsvoering (overhead)	Programma		Totaal
		T&V	T&H	
1. Personeel	7.312	11.260	9.208	27.780
2. Kapitaallasten	381	-	-	381
3. Materiële lasten	3.804	405	207	4.416
Totaal lasten	11.497	11.665	9.415	32.577
Toe te rekenen overhead naar programma's	-11.497	6.201	5.296	-
Verdeling programmabegroting		17.866	14.711	32.577
4. Bijdragen deelnemers	-32.140			
5. Overige opbrengsten	-350			
6. Additionele werken	-			
Totaal baten	-32.490	17.866	14.711	87
Saldo				
Mutatie reserves	-87	-	-	-87
Saldo na bestemming	-32.577	17.866	14.711	0

7.1.1 Personeel

De post personeel bestaat uit de salariskosten van het eigen personeel, de inhuur van derden, inkoop ICT-diensten, opleidingskosten en algemene personeelskosten. De personeelskosten zijn gebaseerd op de vaste formatie en de flexibele schil. De opleidingskosten bedragen 3% van de salariskosten. De algemene personeelskosten bestaan uit o.a. de kosten voor woon-werkverkeer, kosten BHV, kosten arbodienst, kosten personeelsvereniging en kosten ondernemingsraad.

• Salariskosten, inhuur en inkoop diensten	€	26.502.700
• Thuiswerkvergoeding	€	119.300
• Opleidingskosten:	€	631.100
• Algemene personeelskosten	€	526.800
Totaal personeel	€	27.779.900

7.1.2 Kapitaallasten (afschrijvingen)

Voor de kapitaallasten van de investeringen wordt uitgegaan van een structureel bedrag van € 381.200. Daarbij is ervan uitgegaan dat de in het verleden gedane investeringen na afloop van de afschrijvingstermijn voor een gelijk bedrag worden geherinvesteerd.

7.1.3 Materiële lasten

De materiële lasten bestaan uit de volgende kosten:

• Huisvestingskosten	€	925.000
• ICT-kosten	€	1.725.200
• Vervoerskosten	€	136.600
• Diverse bedrijfskosten	€	1.028.200
• Materiële productiekosten	€	550.400
• Onvoorzien	€	50.800
Totaal materiële lasten	€	4.416.000

De kosten van de ondersteunende activiteiten worden op het taakveld 'bedrijfsvoering (overhead)' geregistreerd. De overhead maakt onderdeel uit van de integrale kostprijs en wordt toegerekend op basis van de direct aan de programma's toe te rekenen fte's op begrotingsbasis. Op begrotingsbasis worden 108,39 fte toegerekend aan het programma T&V en 92,56 fte aan het programma T&H (verhouding 54:46).

7.1.4 Baten

De baten bestaan uit de volgende onderdelen

• Deelnemersbijdragen	€ 32.139.800
• Rentebaten	€ 350.000
Totaal baten	€ 32.489.800

In tabel 3 is een overzicht opgenomen van de bijdragen per deelnemer over 2027.

7.1.5 Mutatie reserves

ODH is, naast dat zij eigen risicodrager in het kader van de werkloosheidswet (WW), met ingang van 2022 ook eigen risicodrager voor de Ziektewet (ZW) en Wet Gedeeltelijk Arbeidsgeschikten (WGA). Dit betekent dat de uitkering na het tweede ziektejaar voor rekening van ODH komt in plaats van het UWV. ODH is vanaf 1 januari 2022 geen werkgeverspremie Werkhervattingkas (Whk) meer verschuldigd. Het structurele voordeel wordt in een bestemmingsreserve WW, ZW en WGA gestort. Het bedrag wordt jaarlijks geïndexeerd met het percentage loonsomstijging. Met ingang van 2026 is deze storting in het kader van de bezuinigingstaakstelling gehalveerd naar € 112.900.

Onttrekking aan de bestemmingsreserve vindt plaats op het moment dat een WW-uitkering, ZW-uitkering of WGA-uitkering is verschuldigd. Het te onttrekken bedrag wordt gestort in een voorziening waaruit de verschuldigde uitkeringen worden gedekt. Jaarlijks wordt (bij het opstellen van de begroting en/of jaarrekening) op basis van de instroom de hoogte van de bestemmingsreserve beoordeeld en zo nodig bijgesteld.

Met ingang van 2025 is de bestemmingsreserve Huisvesting ingesteld. Het doel van deze reserve is het opvangen van toekomstige kosten op het gebied van huisvesting, zodat financiële schommelingen in de exploitatie beperkt blijven. De reserve is onder andere ingesteld omdat Provincie Zuid-Holland het pand wil verbouwen en de exacte kosten daarvan nog niet bekend zijn. In 2025 is een bedrag van € 292.303 toegevoegd aan deze reserve. Daarnaast is bij de vaststelling van de jaarrekening 2025 een voorstel tot resultaatbestemming opgenomen om € 500.000 van het positieve resultaat toe te voegen aan de bestemmingsreserve Huisvesting. Indien dit voorstel wordt vastgesteld, bedraagt de stand van de reserve € 792.303. Jaarlijks wordt bij het opstellen van de begroting en de jaarrekening beoordeeld of de omvang van de reserve toereikend is in relatie tot de verwachte ontwikkelingen op het gebied van huisvesting.

Tabel 11 Overzicht reserves en voorzieningen 2027-2030

Reserves en voorzieningen	Algemene reserve	Bestemmings-reserve WW, ZW en WGA	Bestemmings-reserve Huisvesting	Voorziening werkloosheids-uitkeringen	Voorziening Bovenwettelijk verlof	Totaal
Stand 1-1-2027	**1.512.200**	**872.628**	**292.303**	**430.125**	**1.362.500**	**4.469.756**
Storting 2027	0	112.900	0	0	0	112.900
Onttrekking 2027	200.000	0	0	59.072	0	259.072
Stand 1-1-2028	**1.312.200**	**985.528**	**292.303**	**371.053**	**1.362.500**	**4.323.584**
Storting 2028	0	112.900	0	0	0	112.900
Onttrekking 2028	0	0	0	71.000	0	71.000
Stand 1-1-2029	**1.312.200**	**1.098.428**	**292.303**	**300.053**	**1.362.500**	**4.365.484**
Storting 2029	0	112.900	0	0	0	112.900
Onttrekking 2029	0	0	0	71.000	0	71.000
Stand 1-1-2030	**1.312.200**	**1.211.328**	**292.303**	**229.053**	**1.362.500**	**4.407.384**
Storting 2030	0	112.900	0	0	0	112.900
Onttrekking 2030	0	0	0	71.000	0	71.000
Stand 1-1-2031	**1.312.200**	**1.324.228**	**292.303**	**158.053**	**1.362.500**	**4.449.284**

7.2 Geprognosticeerde balans per ultimo van het jaar

Tabel 12 Geprognosticeerde balans

Omschrijving	31-12-2027	31-12-2028	31-12-2029	31-12-2030
Vaste activa	**276.044**	**198.110**	**198.864**	**212.362**
Totaal materiële activa	**276.044**	**198.110**	**198.864**	**212.362**
Materiële vaste activa	276.044	198.110	198.864	212.362
TOTAAL VASTE ACTIVA	**276.044**	**198.110**	**198.864**	**212.362**
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar.	**10.002.000**	**10.002.000**	**10.002.000**	**10.002.000**
Vorderingen openbare lichamen	3.200.000	3.200.000	3.200.000	3.200.000
Overige vorderingen	400.000	400.000	400.000	400.000
Rekening courant schatkistbankieren	6.400.000	6.400.000	6.400.000	6.400.000
Rekening courant Simpled Card	2.000	2.000	2.000	2.000
Liquide middelen	**500.000**	**500.000**	**500.000**	**500.000**
Banksaldi	500.000	500.000	500.000	500.000
Overlopende activa	**1.745.740**	**1.665.174**	**1.706.320**	**1.734.722**
Vooruitbetaalde bedragen	400.000	400.000	400.000	400.000
Overige overlopende activa	1.345.740	1.265.174	1.306.320	1.334.722
TOTAAL VLOTTENDE ACTIVA	**12.247.740**	**12.167.174**	**12.208.320**	**12.236.722**
TOTAAL ACTIVA	**12.523.784**	**12.365.284**	**12.407.184**	**12.449.084**
Eigen vermogen	**2.590.231**	**2.502.731**	**2.615.631**	**2.728.531**
Algemene reserve	**1.312.400**	**1.112.000**	**1.112.000**	**1.112.000**
- opgebouwd weerstandsvermogen	1.312.200	1.312.200	1.312.200	1.312.200
- saldo boekjaar	200	-200.200	-200.200	-200.200
Bestemmingsreserve	**1.277.831**	**1.390.731**	**1.503.631**	**1.616.531**
Bestemmingsreserve WW, ZW en WGA	985.528	1.098.428	1.211.328	1.324.228
Bestemmingsreserve Huisvesting	292.303	292.303	292.303	292.303
Voorzieningen	**1.733.553**	**1.662.553**	**1.591.553**	**1.520.553**
Voorz. werkloosheidsuitkeringen	371.053	300.053	229.053	158.053
Voorz. bovenwettelijk verlof	1.362.500	1.362.500	1.362.500	1.362.500
TOTAAL VASTE PASSIVA	**4.323.784**	**4.165.284**	**4.207.184**	**4.249.084**
Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	**4.300.000**	**4.300.000**	**4.300.000**	**4.300.000**
Crediteuren	300.000	300.000	300.000	300.000
Af te dragen BTW	2.300.000	2.300.000	2.300.000	2.300.000
Af te dragen loonheffing en soc. premies	1.700.000	1.700.000	1.700.000	1.700.000
Overlopende passiva	**3.900.000**	**3.900.000**	**3.900.000**	**3.900.000**
Vooruit gefactureerde deelnemersbijdragen	0	0	0	0
Vooruit gefactureerde dwangsommen	650.000	650.000	650.000	650.000
Nog te verrekenen saldo nacalculatie	550.000	550.000	550.000	550.000
Overige overlopende passiva	2.700.000	2.700.000	2.700.000	2.700.000
TOTAAL VLOTTENDE PASSIVA	**8.200.000**	**8.200.000**	**8.200.000**	**8.200.000**
TOTAAL PASSIVA	**12.523.784**	**12.365.284**	**12.407.184**	**12.449.084**

7.3 BBV-informatie

7.3.1 Overzicht geraamde baten en lasten per taakveld

Tabel 13 Overzicht geraamde baten en lasten per taakveld

*Bedragen * € 1.000*

Overzicht van baten en lasten per taakveld		2027			2028			2029			2030		
		Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
0.4	Overhead	11.497	-	11.497	11.497	-	11.497	11.497	-	11.497	11.497	-	11.497
0.8	Overige baten en lasten	-	-32.490	-32.490	-	-32.490	-32.490	-	-32.490	-32.490	-	-32.490	-32.490
0.9	Vennootschapsbelasting (VpB)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
0.10	Mutaties reserves	-87	-	-87	113	-	113	113	-	113	113	-	113
	Bestuur en ondersteuning	**11.410**	**-32.490**	**-21.080**	**11.610**	**-32.490**	**-20.880**	**11.610**	**-32.490**	**-20.880**	**11.610**	**-32.490**	**-20.880**
7.4	Milieubeheer	21.080	-	21.080	21.080	-	21.080	21.080	-	21.080	21.080	-	21.080
	Volksgezondheid en milieu	**21.080**	**0**	**21.080**	**21.080**	**0**	**21.080**	**21.080**	**0**	**21.080**	**21.080**	**0**	**21.080**
	Totaal	**32.490**	**-32.490**	**0**	**32.690**	**-32.490**	**200**	**32.690**	**-32.490**	**200**	**32.690**	**-32.490**	**200**

7.3.2 Beleidsindicatoren bestuur en ondersteuning

Tabel 14 Beleidsindicatoren bestuur en ondersteuning

Naam indicator	Eenheid	Bron	Begroting 2026			Begroting 2027		
			Fte/kosten	Inwoners/kosten	Kosten per eenheid	Fte/kosten	Inwoners/kosten	Kosten per eenheid
1	2	3	7	8	9	7	8	9
Formatie	Fte per 1.000 inwoners (formatie)	CBS	246,04	1.162.453	0,21	271,09	1.170.005	0,23
Bezetting (per 1-1)	Fte per 1.000 inwoners (bezetting)	CBS	240,35	1.162.453	0,21	254,09	1.170.005	0,22
Apparaatskosten	Overheadkosten per inwoner	Eigen bron	31.818.776	1.162.453	27,37	32.526.500	1.170.005	27,80
Externe inhuur	Kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen	Eigen bron	633.300	26.283.060	2,41	1.242.000	26.622.000	4,67
Overhead	% van totale lasten	Eigen bron	10.978.716	32.417.076	33,87	11.497.100	32.577.100	35,29

7.3.3 Financiële kengetallen

Tabel 15 Netto schuldquote

Netto schuldquote	Verloop van de kengetallen					
	Realisatie 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
A. Totaal van de vaste schulden	0	0	0	0	0	0
B. Totaal van de netto vlottende schulden	5.340.333	4.300.000	4.300.000	4.300.000	4.300.000	4.300.000
C. Totaal van de overlopende passiva	18.076.715	3.900.000	3.900.000	3.900.000	3.900.000	3.900.000
D. Totaal financiële activa met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	0	0	0	0	0	0
E. Totaal uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	27.942.467	10.002.000	10.002.000	10.002.000	10.002.000	10.002.000
F. Totaal van alle liquide middelen	6.209	500.000	500.000	500.000	500.000	500.000
G. Totaal van de overlopende activa	747.139	1.994.562	1.453.436	1.372.870	1.462.256	1.654.781
H. Totaal saldo van de baten, exclusief mutaties reserves	-38.287.000	-32.607.500	-32.489.800	-32.489.800	-32.489.800	-32.489.800
Netto schuldquote (A+B+C-D-E-F-G)/H)	**13,8%**	**13,2%**	**11,6%**	**11,3%**	**11,6%**	**12,2%**

Tabel 16 Solvabiliteitsratio

Solvabiliteitsratio	Verloop van de kengetallen					
	Realisatie 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
A. Eigen vermogen	3.709.306	2.884.828	2.297.928	2.210.428	2.323.328	2.436.228
B. Totaal alle passiva	29.176.899	12.877.453	12.231.481	12.072.981	12.114.881	12.156.781
Solvabiliteitsratio (A/B)	**12,7%**	**22,4%**	**18,8%**	**18,3%**	**19,2%**	**20,0%**

Tabel 17 Structurele exploitatieruimte

Structurele exploitatieruimte	Verloop van de kengetallen					
	Realisatie 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Totaal lasten programma's	37.231.374	32.697.500	32.577.100	32.577.100	32.577.100	32.577.100
Totaal incidentele lasten programma's	0	0	0	0	0	0
A. Structurele lasten	**37.231.374**	**32.697.500**	**32.577.100**	**32.577.100**	**32.577.100**	**32.577.100**
Totaal baten programma's	38.287.000	32.607.500	32.489.800	32.489.800	32.489.800	32.489.800
Totaal incidentele baten programma's	0	0	0	0	0	0
B. Structurele baten	**38.287.000**	**32.607.500**	**32.489.800**	**32.489.800**	**32.489.800**	**32.489.800**
C. Totaal structurele toevoegingen aan reserves	216.300	110.000	112.900	112.900	112.900	112.900
D. Totaal structurele ontrekkingen aan reserves	0	-200.000	-200.000	0	0	0
E. Het totaal van de baten exclusief mutaties reserves	-38.287.000	-32.607.500	-32.489.800	-32.489.800	-32.489.800	-32.489.800
Structurele exploitatieruimte (B-A)+(D-C)/E	**-2,2%**	**1,2%**	**1,2%**	**0,6%**	**0,6%**	**0,6%**

7.4 Informatie voor verbonden partijen

Tabel 18 Vertegenwoordiging bestuur

BBV Artikel 15, lid 2 a	Algemeen Bestuur			Dagelijks Bestuur
	Aantal leden	Stemverdeling	Stemverhouding	
	A	B	A x B	
Delft	1	16	16	1
Den Haag	2	27	54	1
Leidschendam-Voorburg	1	4	4	1
Midden-Delfland	1	4	4	0
Pijnacker-Nootdorp	1	8	8	0
Rijswijk	1	8	8	0
Wassenaar	1	4	4	0
Westland	2	14	28	1
Zoetermeer	1	16	16	0
Provincie Zuid-Holland	2	29	58	1
Totaal	13	130	200	5

Tabel 19 Bekostiging

BBV Artikel 15, lid 2 b	Bekostiging	
	Begin	Eind
Delft	1.764.600	1.764.600
Den Haag	8.157.000	8.157.000
Leidschendam-Voorburg	1.181.000	1.181.000
Midden-Delfland	730.900	730.900
Pijnacker-Nootdorp	984.800	984.800
Rijswijk	951.600	951.600
Wassenaar	657.100	657.100
Westland	4.698.100	4.698.100
Zoetermeer	1.421.000	1.421.000
Provincie Zuid-Holland	11.593.700	11.593.700
Totaal	32.139.800	32.139.800

Tabel 20 Omvang vermogen, financieel resultaat en risico's

BBV Artikel 15, lid 2 c t/m e	Omvang	
	Begin	Eind
Eigen vermogen	2.297.928	2.297.928
Algemene reserve	1.312.400	1.312.400
Vreemd vermogen	0	0
Verwachte omvang financiële resultaat	0	0
Risico's	1.257.000	1.257.000

7.5 Werkvolume in uren

Tabel 21 Beschikbare werkvolume 2027 in uren

Deelnemers	Aantal uren 2027		Uren 2027	Bijdrage begroting 2027
	T&V	T&H		
Delft	4.755	9.816	14.571	1.764.600
Den Haag	31.885	36.872	68.757	8.157.000
Leidschendam-Voorburg	3.656	6.080	9.736	1.181.000
Midden-Delfland	2.572	3.525	6.097	730.900
Pijnacker-Nootdorp	3.106	5.029	8.135	984.800
Rijswijk	4.747	3.158	7.905	951.600
Wassenaar	2.792	2.629	5.421	657.100
Westland	15.757	23.332	39.089	4.698.100
Zoetermeer	4.796	6.945	11.741	1.421.000
Provincie Zuid-Holland	64.942	20.214	85.156	11.593.700
Totaal	**138.732**	**119.089**	**256.608**	**32.139.800**

7.6 Rapportage AVG provinciale en gemeentelijke omgevingstaken

Algemeen
In 2024 zijn de vijf omgevingsdiensten in Zuid-Holland gestart met een samenwerking op het gebied van Informatiebeveiliging en Privacy. In 2025 zullen zij een gezamenlijk IB&P-team oprichten dat centraal wordt aangestuurd. Dit team zorgt ervoor dat Privacy de aandacht krijgt die het verdient, en toont aan dat de omgevingsdiensten Privacy serieus nemen en goed borgen binnen hun organisaties. Vooruitlopend op deze samenwerking heeft de Omgevingsdienst Haaglanden (ODH) in 2024 al een Functionaris Gegevensbescherming (FG), een Chief Information Security Officer (CISO) en een Privacy Officer aangesteld.

Nadere gegevens
Deze hebben betrekking op de gegevens voortvloeiend uit de taken die de omgevingsdiensten in opdracht van de provincie en de gemeenten uitvoeren.

1 *Verzoeken van betrokkenen*
Soort en aantal: er zijn geen verzoeken ontvangen.
Evt. toelichting: n.v.t.

2 *DPIA's*
Aantal en welke: Geen, er zijn in 2024 geen DPIA's uitgevoerd.
Evt. toelichting: n.v.t.

3 *Delen gegevens derden*
Aantal keer voorgekomen en soort gevraagde gegevens: dit is in 2024 niet voorgekomen.
Evt. toelichting: n.v.t.

4 *Datalekken*
In totaal zijn in 2024 vier datalekken bij de CISO gemeld. Deze datalekken zijn niet gemeld bij de Autoriteit Persoonsgegevens en de betrokkenen zijn niet geïnformeerd, omdat de lekken geen risico's voor de betrokkenen met zich meebrachten. In twee gevallen ging het om een verkeerd geadresseerde brief met daarin een naam, waarbij de ontvanger direct is gewaarschuwd en is verzocht de brief te vernietigen. In het derde geval ging het om een persoon die ten onrechte was toegevoegd aan een Teams-groep. Daarin stond nog geen informatie en de betrokkene is direct weer uit de groep verwijderd. In het vierde geval ging het om een bedrijfstelefoon die is verloren en na melding daarvan op afstand is gewist.

5 *Register van verwerkingsactiviteiten*
De ODH beschikt over een verwerkingsregister, applicatieregisters geregistreerd in de tool TopDesk. Via deze tool vind de verwerking van persoonsgegevens plaats.
De FG van de provincie of de gemeenten heeft geen toegang tot dit verwerkingsregister. Het register is enkel voor en door ODH geautoriseerde medewerkers toegankelijk en is conform de verleende mandaten van gemeenten en provincie.

6 *Bewustwording*
Iedereen die geautoriseerd is en die toegang nodig heeft tot systemen van de ODH, is verplicht om deel te nemen aan de doorlopende bewustwordingscampagne Informatiebeveiliging en Privacy. Dit programma omvat o.a.:

- Introductie IB&P door CISO tijdens de ambtseed sessie.
- Standaard online training over AVG
- Periodiek verplicht te volgen e-learnings
- Berichtgeving op intranet en posters
- Sprekers
- Periodiek uitvoeren van phishing campagnes.

Aanvullend word bij de introductie nieuwe medewerkers aandacht besteed aan het zorgvuldig omgaan met data en informatie.

Begrippen- en afkortingenlijst

BBV	Besluit begroting en verantwoording
BV	Bedrijfsvoering
Cao SGO	Collectieve arbeidsovereenkomst Samenwerkende Gemeentelijke Organisaties
CISO	Chief Information Security Officer
Fte	Fulltime-equivalent
IBP	Interbestuurlijk Programma
ICT	Informatie- en communicatietechnologie
KTO	Klanttevredenheidsonderzoek
MEV	Macro Economische Verkenning
NARIS	Nederlands Adviesbureau Risicomanagement
OD	Omgevingsdienst
ODH	Omgevingsdienst Haaglanden
P&C	Planning & Control
PDC	Producten- en Diensten Catalogus
RvO	Rijksdienst voor Ondernemend Nederland
T&H	Toezicht & Handhaving
T&V	Toetsing & Vergunningverlening
UWV	Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen
VTH	Vergunningverlening, toezicht en handhaving
WGA	Werkhervatting Gedeeltelijk Arbeidsgeschikten
Whk	Werkhervattingskas
WW	Werkloosheidswet
Woo	Wet open overheid
ZW	Ziektewet